

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 4 Aprilie st. v.

Așadar' în fine Clujul a vorbit. Statutele reuniunii de maghiarizare sunt votate. Prin urmare, după acei compatrioți, cari au pus înființarea reuniunii la cale, patria ar fi salvată.

Apărețiând toate câte s'au scris, și acum și când s'au dis, privitor la metodel cel nou pentru salvarea patriei, învederat este, că după înscenatorii reuniunii votate în Cluj, maghiarizarea este recepta cea mai sigură de a salva o patrie.

Aceasta însă nu s'a spus și nu se spune oficial și pe față. Aceasta este o reserwațiune mentală foarte rău ascunsă de urătorii reuniunii și descoperită în discursuri și articole de diare, încât îndoeală nu mai încap de loc.

Ce dic pe față urătorii reuniunii?

Patriotismul în înțeles maghiar vor să-l înrădăcească în naționalitățile nemaghiare. Spre sfârșitul acesta dic apoi, că fiecare cetățean din Ungaria trebuie să vorbească limba maghiară, căci numai așa este cu putință a intra în secretul patriotismului.

O logică aceasta, care este unică în felul ei și care nu credem că mai află păreche pe rotogolul întreg al pământului.

Maghiarilor le place adeseori a face paradă cu tradițiunile istorice. Lor le place a se asemena cu Englezii, a căror constituțiune, de sute de ani, este într-o dezvoltare continuă, fără de sărituri și fără de întreruperi.

Urătorii reuniunii din Cluj nu țin seamă nici de tradițiunile istorice, nici de dezvoltarea continuă a constituțiunii patriei.

Nu mai este de trebuință să spunem că Ungaria este locuită în precumpănire de naționalități nemaghiare și e tot așa de cunoscut, că și fără de a vorbi limba maghiară, naționalitățile nemaghiare au fost inspirate de patriotismul cel mai sincer. În special Românii cei din Transilvania ca și cei din Ungaria și Banat și în timpurile când patria nu era aplecată a le da mult în schimb pentru patriotismul lor, nu erau buni patrioți. Do- vadă este mulțimea de nobili, deși săraci, fiindcă afară de diplome și de esempțiunea dela puține sarcini publice, nu li s'a dat țeranilor cari se luptau pentru patrie cu toți inimiții și fără să scie limba maghiară.

Toate aceste Maghiarii le-au șters dintre tradițiunile lor istorice. Astăzi ei nu se mai mulțumesc cu compatrioți iubitori de patrie. Ei vor pur și simplu numai Maghiari în Ungaria și Transilvania.

Tendența aceasta este infiltrată în legi în ordinațiuni și acum și în reuniuni, care în loc de terminul de „maghiarizare“ poartă titlul de „cultură maghiară națională“.

A fi patriot bun înțelegem noi a-și împlini cineva toate datorile către țeara, în care s'a născut și în care trăiesce ca cetățean. Vor fi de tot singuratece casurile și de sigur motivate cu neputință, în care vre-un Român nu-și împlinesce datorințele față cu patria.

Nu este încă anul de când „P. N.“, de sigur un isvor liber de ori-ce suspectare, publica coloane întregi despre oameni, cari, nu numai suntem convingși, că vorbesc limba maghiară, dar sunt și oameni mai mult sau mai puțin de ai guvernului unguresc, că nu-și împlinesc datorile ca

patrioți, ci din contră păgubesc statul și-i vatămă autoritatea prin purtarea lor.

Va să dică, limba încă nu face, ba precum vedem, chiar nici naționalitatea maghiară ca atare, patriotismul așa precum trebuie să fie.

Lui „Nemzet“, celui mai oficios organ al guvernului unguresc, îi place a fi unul dintre cei dintâi nași ai reuniunii din Cluj. Într'unul din articoli din urmă despre iubita sa fină, amintesc între altele, că aceasta va ave să facă pe Români să recunoască starea actuală de lucruri și să părăsească pasivitatea.

Scriitorul articolului dovedesc că, între altele, nu are cunoștință despre starea lucrurilor la Românii din Transilvania, căci pe acestia i-a avut oficiosul în vedere. El nu scie, precum nu știu nici alții dintre matadorii Maghiarilor, că pasivitatea o susțin Maghiarii și în prima linie guvernul unguresc cu aderenții lui de toate soiurile.

S'au dat Românii vre-odată înapoi dela conlucrarea spre binele patriei, dacă în mod demn s'a făcut apel la dinșii?

Românii au fost împinși și sunt împinși la pasivitate. Maghiarii dela 1867 și până la 1881 și-au bătut joc de Români, chiar și de aceia, cari, fără de a se transcrie drept mameluci ai guvernului unguresc, spriginiau participarea activă la afacerile țerii. Maghiarii și-au bătut joc chiar și de acei ce s'au făcut mameluci. Oficiosul, dacă vrea să vindece rana, trebuia să combată pe cei ce resping pe Români și pe naționalități, ca atari, dela participarea în viața publică, voină a le primi numai ca degenerate și renegate.

În chipul acesta făcea un lucru demn de un bărbat de stat. Pentru-că pe calea aceasta de sigur că mai curând putea ajunge la cunoștința, că Maghiarii față cu dezvoltarea dreptului public al țerilor coroanei unguresci se află încă, ca să vorbim cât se poate de eufemistic, într-o restanță foarte strigătoare.

Nu este nimeni în stare să dică, că naționalitățile din Transilvania nu ar fi fost de loc aplecate spre uniunea cu Ungaria, dacă cestiunea aceasta ar fi fost dată, ca să o resoalve toți cei interesați. La 1848 ca și la 1865 Românii din Transilvania au protestat, căci astfel de lucruri însemnate se fac „de nobis sine nobis“ și fără de a se lua în considerațiune cum s'a fost dezvoltat dreptul public în deosebitele țeri ale coroanei unguresci.

Vrea reuniunea să pună sigilul pe ruperea cu tradițiunile patriei și pe ignorarea dreptului public, după cum s'a dezvoltat din veacuri, apoi noi îi spunem, că nu promovează patriotismul, ci contrarul dela acesta.

Și noi dicem, că foarte rău face, pentru-că după-ce tendența, care se vede și din reuniunea constituită, este de a se face uitate tradițiunile și continuitatea istorică a dreptului public, d. e. transilvan, este învederat că este demoralizătoare.

Nici odată nu s'a ales un timp mai neoportun pentru o întreprindere așa greșită cum este reuniunea constituită în Cluj. Este încă pace în Europa, însă pacea se clătină. Bursele europene sunt semnul cel mai învederat, că este ceva în aer.

„Allg. Ztg.“ din München în nrul din Sâmbăta trecută într'un articol sub titlul „Ein Blick nach Aussen“ ne cam spune și ce este în aer. Vorbind despre conflictul din Afghanistan atinge și coarda

că ce atitudine ar lua Germania, dacă din conflict s'ar desvolta războiu între Rusia și Englitera. „Englitera, închee „Allg. Ztg.“ este înrudită cu noi (Germanii) prin sânge, este luminătorul nostru pe mare și în colonizațiune. Puterea ei superioară suferită timp îndelungat se poate, precum figura arată, reduce în barierele cuvenite. Putem să devenim rivalii ei vrășmășesci în mările și piațele lumii. Nu este dar în interesul german, ca verii nostri de preste canal să fie trântiți. Și acesta este punctul cel mai negru pe orizontul politic“.

Pacea Europei dar este iminent amenințată. Și dacă pacea Europei este amenințată, de sigur că monarhia noastră nu va rămâne afară din combinațiunea unei constelațiuni războinice.

Într'un astfel de timp patriotismul însă se manifestează prin aceea că toate cerțele interne se pun la o parte, ca monarhia cu toată tăria să poată fi activă în afară.

Întrebarea e: patriotic este, că Maghiarii tocmai acum vin cu lucruri, cari sunt în stare să turbure liniștea între cetățenii țerii?

Și ei vor să o turbure, dacă au de gând, sub pretext de remaghiarizare și de prelegeri de patriotism, să turbure liniștea între pacinicii locuitori ai țerii.

Interpelarea

deputatului Ioan Hannia din ședința a III a
sinodului arhiepiscopesc dela 2/14 Aprilie 1885.

Înalt Presidiul

În zilele decurând trecute, s'a răspândit vestea senzațională, și anumit foia de publicitate din loc „Tribuna“ a publicat urbi et orbi, că Exelența Ta ai fi înaintat la locul mai înalt o reprezentațiune respective o rugare, prin care ai cerut ca să fii „descărcat de sarcina conducerii afacerilor arhiepiscopesci respective metropolitane.“ Aceasta s'a întâmplat tocmai în preseara alegerilor deputaților sinodului present.

Deși vestea aceasta alarmătoare și capace de a pune în nedumeriri pre fiecare fiu al bisericii noastre, — susținută în „Tribuna“ de repetite ori — s'a desmîșit în formă și înțeles categorice în și prin foia oficioasă arhiepiscopescă „Telegraful roman“; oamenii dela „Tribuna“ nu numai au susținut și susțin până în ziua de astăzi adevărul acelei vesti deplorabile, ci — în publicațiunile și aserțiunile categorice mai recente ale „Tribunei“ — aceea veste s'a personificat, i s'au dat ochi și sprâncene. „Tribuna“ prezentându-te lumii pre înalt Exelența Ta ca în stadiul de plecare, scie și cunoaște totodată și pe următorul Exelenței Tale în scaunul arhiepiscopesc și metropolitan.

Oamenii dela „Tribuna“ sciu, că înalt Exelența Ta ești hotărât a nimici instituțiunile și constituțiunea noastră bisericească și că nimenea nu se îndoiesce că tot insul, care ar merge cu Exelența Ta în afacerile bisericesci, este adversar al bisericii.

„Tribuna“ scie că sunt oameni și anume aceia, cari la 1874 au contribuit cu votul lor la alegerea Exelenței Tale de Arhiepiscop-Metropolit, cari oameni lucră acum într'ascuns, la răsturnarea Exelenței Tale.

„Tribuna“ scie de un compromis, ce există pentru ducerea Exelenței Tale și venirea în scaun a presuntivului următor.

Toate acestea Exelența Ta! sunt lucruri, cari nu este permis a fi trecute cu vederea și a fi considerate numai de nisce scornituri jurnalistice, cu atât mai puțin nu, cu cât știut

este, că „Tribuna“ este organul unui consorțiu constător din membri fondatori și spriginitori, cari sunt totodată și asesori consistoriali și membri ai acestei venerabile și respectabile corporațiuni bisericesci, care împregiurare este tocmai cauza, că creștinii bisericii noastre arhiepiscopane, și pot dice ai întregii provincii metropolitane, sunt alarmați, agitați și în mari nedumeriri ținuiți; dar' cu deosebire se află și trebuie să se afle în asemenea neliniște sufletească, în griji, în fel de fel de presupuneri și preestimații domni membri ai acestui venerabil sinod.

Fie-care din preanonrații domni membri sinodali scie, că se află aici pe basa legii constituțiunii noastre bisericesci, scie că numai pe baza acestei legi constituționale fie-care și toți împreună în armonie și în buna înțelegere creștinească și legală cu capul bisericii, conducătorul legal al acestei corporațiuni este chemat a conlucra și numai în asemenea armonie poate conlucra spre rezolvirea fecundă și prosperă a problemei sinodului.

Însă cum s'ar pute această ajunge atunci, când inimile noastre ar fi agitate și în nedumeriri de temerea, că capul bisericii este spre a se duce, că el umblă cu planuri de a nimici constituțiunea bisericească și că toți aceia, cari ar fi de convingerile lui în afacerile sinodale, vor fi priviți de adversari și trădători ai bisericii?

De aceea având în vedere toate acestea și ținând de suprema necesitate o lămurire a situațiunii și a împregiurărilor atinse, tocmai la locul acesta și dela înălțimea scaunului ce-l ocupați în această preavenerată corporațiune și prin aceasta dumerirea și liniștirea spiritelor noastre mai nainte de a intra în pertractarea meritorică a afacerilor sinodale îmi iau voia a face următoarea interpelațiune:

1. Adevărat este, că înalt Exelența Ta — în luna lui Martie a. c., după cum susține „Tribuna“ — ai înaintat la înaltul nostru minister regiu o reprezentațiune, în care ai fi condiționat rămânerea ulterioară în Scaunul arhiepiscopesc-metropolitan dela delăturarea constituțiunii noastre bisericesci prin potestatea înaltului regim regiu fără scirea și cu ocolirea organului competent bisericesc? Sau că în genere ai fi cerut demisiunea dela conducerea afacerilor arhiepiscopesci-metropolitane?

2. Ai înalt Exelența Ta vre-o cunoștință sau vre-o bănuială, că se lucră într'ascuns de o seamă de oameni — și anume de cine? — pentru răsturnarea Exelenței Tale din Scaunul arhiepiscopesc-metropolitan?

3. Ai înalt Exelența Ta cunoștință despre un compromis, la care se lucră, pentru-ca înalt Exelența Ta să Te retragi din scaun făcând loc altui cuiva

Sibiu, 1 Aprilie 1885.

Răspunsul

Exelenței Sale d-lui Arhiepiscop și Metropolit dat la această interpelațiune în ședința a VI dela 3 (15) Aprilie 1885.

Venerabil sinod!

În ședința de ieri am promis, că la interpelațiunea ce mi-a făcut-o domnul deputat sinodal, protopresbiterul Ioan Hannia, voiu da astăzi sau mâne un răspuns precis, care din cuvânt în cuvânt să se poată petrece la protocol. Vin acum a împlini promisiunea, și grăbesc a o face aceasta încă înainte de a intra în discușiunile meritorice asupra situațiunii de astăzi a arhiepiscopiei noastre, grăbesc

chiar din considerațiunile ce le are în vedere d-l interelante, adică ca să se constată adevărul, să se curme preocupățiunile și să se liniștească inimile agitate prin veștile senzaționale, de cari se ocupă d-l interelante în interelațiunea sa.

Eată dar' răspunsul meu, prin care voiesc să se constată adevărul:

Mă întreabă d-l interelante, dacă este adevărat, că eu în luna lui Martie a. c. am înaintat la înaltul minister al țării o reprezentațiune, în care aș fi condiționat rămânerea mea ulterioară în scaunul arhiepiscopesc-metropolitan dela delaturarea constituțiunii noastre bisericesci prin potestatea guvernului regesc, fără scirea și cu ocolirea organului competent bisericesc, sau că în genere aș fi cerut demisiunea dela conducerea afacerilor arhiepiscopesci-metropolitane?

Răspund d-lui interelante: că din acestea nimic, chiar nimic nu este adevărat, și eu mă mir foarte, că după-ce eu în decursul acelor 40 ani, de când ocup scaunul arhiepiscopesc-metropolitan am dat atatea dovezi, cred destul de eclatante, despre aderența mea la instituțiunile noastre bisericesci create prin statutul organic, pe care m'am pus dela început și care le-am scutit și apărut nu numai cu toată puterea sufletului, ci chiar și cu multă, foarte multă abnegațiune, — mă mir — 40 — că se mai află oameni, cari cred sau cel puțin se dau pe griji, că eu aș fi capabil de a lucra fie pe față, fie în ascuns pentru suruparea acelor instituțiuni, cari mi-au creat pozițiunea mea de astăzi și pentru a căror desvoltare în direcțiunea lor naturală nu numai am lucrat — precum atinsei — totdeauna, pot 40ce mai mult ca alții, dar' am și suferit mult, prea mult. Dela aceste instituțiuni eu nu mă voi abate nici când; nu mă voi abate nici în teorie, nici în praxă, cu toate că cunosc unele scăderi ale lor, care însă în viața practică prin buna conțelegere a organelor competente se vor face să fie nesocotite, și cu toate că sunt alții, cărora li-ar conveni, ca acele instituțiuni să se delature și toată potestatea bisericească să se concentreze în mâna episcopilor, precum era mai înainte de crearea statutului organic, sau dacă totuși e de a se susține pe baza acestui statut o reprezentanță a clerului și a poporului: aceea să fie aleasă sub influența sau chiar presiunea potestății, și misiunea ei să fie a-i aplauda acțiunile, bune — rele, cum vor fi ele. Credința mea este: că biserica noastră, în statutul nostru numai prin o adevărată sinodalitate se poate susține, și ori-ce abus de potestatea arhierescă ar fi în fond numai spre surparea bisericii. Resping dar' dela mine ori-ce suspiciune în punctul acesta, suspiciuni, cari pot proveni numai dela inimi răutăcioase.

Mă întreabă mai departe dl interelante, dacă am eu cunoscință sau vre-o bănuială, că s'ar lucra întru ascuns de o seamă de oameni pentru răsturnarea mea din scaunul arhiepiscopesc-metropolitan? și dacă știu: cine sunt aceia? Eu trebuie să mărturisesc, că în împregiurările noastre de astăzi, în situațiunea socială și morală, în care ne aflăm, când spiritul speculațiunilor lumesci își caută teren chiar și în biserică, cred a fi posibil să se afle oameni, cari ar dori o curândă vacanță a scaunului arhiepiscopesc-metropolitan pentru a-și realiza dorințele și planurile lor; eu însă nu mă ocup de astfel de oameni; eu îmi fac treaba mea conștient, urmând principiilor mele firme, de care am fost condus în toată viața mea, și când am fost laudat, și când am fost chiar defăimat, pentru-că eu mai mult țin la curățenia conștiinței mele, decât la toate laudele lumii, care ușor se lasă a se amăgi. Eu dar' nu știu pozitiv nimic despre aceea, că ar exista conspirări pentru răsturnarea mea din locul, care-l ocup; ear' pe bănueli în partea aceasta nu m'am pus nici când; pentru-că bănuelile fac isvorul doară cel mai bogat al discordiei, și eu nu sunt omul discordiei, ci al păcii și al bunei înțelegeri. Altcum dacă ar fi în adevăr oameni cu planuri

de a mă răsturna, eu i-aș pofti, să lucre pe față, căci mie nu-mi vor face nici atunci vre-o îngrijire; și dacă sunt chiar oameni răi: eu adeseori le dau ocaziunea de a mă afla singur singurel, neapărat de nimeni și în pozițiune de a-mi pute lua nu numai scaunul, ci chiar viața, dacă cred că în alt modru nu-și pot realiza dorul inimii lor.

În fine mă întreabă dl interelante, dacă am cunoscință despre un compromis, la care se lucră, pentru-ca eu să mă retrag din scaunul ce-l ocup și să fac loc altuia? La aceasta s'ar pute afla doară destulă declarație în răspunsul meu la punctul precedent; cu toate acestea spre liniștirea dlui interelante și poate și a altora, nu aflui chiar de prisos a declara aici categoric: că de un astfel de compromis n'am nici o cunoscință.

Eu 10 ani întregi am susținut o luptă grea într'altele chiar și cu organele, care ar fi chemate a mă sprigini mai de aproape; am suferit mult, pot 40ce m'am și năcăjit mult, dar' tăria sufletului nu mi-o am pierdut. Până când voiu ave ajutorul cel mai puternic al lui D-40eu, adică tăria sufletului, voiu continua cât cu indulgența ce o am dovedit și până acum deajuns, cât cu lupta, la care pot fi provocat, cât cu validitatea potestății rezervate gradului Arhieresc, însă precum nu am îngrijiri pentru eventualele conspirațiuni în contra persoanei și postului meu, chiar așa nu am nici inclinare, nici necesitate, nici posibilitate de a intra în compromis cu cineva pentru a mă ușura de sarcina grea ce o port, ci voiu sta firm la postul meu, și-mi voi continua misiunea după cea mai curată conștiință. Doresc însă, ca cei chemați, și între acestia cu preferință Venerabilul Sinod, să-mi dea tot spriginul trebuincios, păstrându-mi bunăvoința, ce o am experiat și în trecut.

Sinodul arhiepiscopesc din Sibiu.

Raport special al „Tribunei“.

Sedința IV.

Deschizându-se sedința la 10 oare înainte de amiază dl M. Voilean cetesce procesul verbal al sedinței din urmă.

După-ce presidiul pune întrebarea, dacă oare-care dintre domnii deputați are ceva de obiecționat asupra protocolului, dl I. de Preda observează, că după datina de până acum în protocol s'au pus totdeauna numai propunerile și hotărârile, propune deci să se omită și de față și în viitor motivările cele lungi.

Notarul M. Voilean 40ce, că el de aceea a compus protocolul în felul acesta, deoarece-ce ca unul, care încă nu are praxă în privința aceasta, a luat de model protocoalele sinodului arhiepiscopesc din anul 1884, și într'acesta încă s'a proces astfel.

Dl Eugen Brote nu are nimic în contra acestei stilisări; dacă însă are să se urmeze astfel, propune, ca să se întregască punctul privitor la verificarea părintelui Frateș și anume să se pună la protocol extrasul din protocolul de alegere, întocmai precum a fost cetit și de referentul comisiunii verificătoare, unde se face evident, că colegiul electoral a adus prin majoritatea voturilor conclud pentru o nouă votisare nominală.

Părintele Hannia (întrerupând): E un blam pentru acel colegiu și conducătorul lui!

Dl P. Cosma pretinde, ca atunci să se notifice la protocol și aceea, că minoritatea a părăsit localul alegerii.

Păr. Dr. I. Pușcariu observează, că în protocol s'a indus o greșeală prin aceea, că se 40ce, că punându-se propunerea dlui E. Brote, care merge într'acolo, ca să nu se verifice părintele Frateș, ci să se anuleze actul alegerii, la vot dimpreună cu propunerea comisiunii, a cădut, deoarece-ce numai propunerea dlui E. Brote s'a pus la vot, care cădând odată, de sine se înțelege că s'a primit propunerea comisiunii verificătoare.

Sinodul conrede biroului rectificările în protocol în înțelesul propunerilor dlor E. Brote și Dr. I. Pușcariu și se verifică protocolul.

Presentând presidiul credenționalele deputaților sinodali I. Danciu și V. Demian, acele se transpun comisiunii de verificare.

Consistorul prezintă budgetul pe anul 1886, care se transpune comisiunii financiare. Se prezintă raportul consistorului din sedința scolară, prin care cere să se înmulțească stipendiile pentru elevii de preparandie din fundațiunile Mogaiiană și Fr.-Iosefină, mai departe propunerea consistorului în privința învățământului profesional în scoalele populare, memorialul comitet. prot. din Lugoj în cauza fixării cercului de competență a acestor fel de comitete, și în sfârșit trei petițiuni pentru ajutoare, cari se transpun comisiunilor respective.

După aceste a urmat răspunsul Îalt Preasfinției Sale Arhiepiscopului Miron Romanul la interelațiunea deputatului P. I. Hannia.

Acesta a fost foarte mulțumitor și a fost întrerupt mai de multe ori prin strigăte frenetice de „să trăească.“

La ordinea 40lii e raportul comisiunii verificătoare. Comisiunea propune și sinodul verifică pe următorii deputați mireni: În cerc. II. Seliște: Eliă Măcelariu și Dr. Nicolau Olariu; în cerc. III Sebeș: Ioach. Fulea și I. Muntean; în cerc. VI Ilia: Alexiu Olariu și I. Dragomir; în cerc. VIII Gioagiu: Pompiliu Pipos și Iosif Orbonas; în cerc. XII Cluj: Ioan Slavici și Vasile Almășan; în cerc. XIII Solnoc: N. Tămaș și N. Cosma; în cerc. XVI Sighișoara: Stefan Iosif și I. Șandor; în cerc. XIV Făgăraș: Ilariu Duvlea și Petru Ciora.

Mai departe se verifică deputați clericali Iuliu Danciu, Vasile Dēmian și Vasile Roșescu.

În legătură cu aceste comisiunea verificătoare propune tragerea în cercetare strictă disciplinară a administratorului tractului protopresb. al Iliei A. Olariu din cauză, că la actele electorale al cercului Ilia se află un protest, la care a alăturat un circular al părintelui administrator protop., prin care dă poruncă aspră preoților, de a procede ilegal cu privilegiul alegerii de deputați mireni și anume recomandând pre doi deputați le dă ordin oficial, de a pune în protocolul de alegere pre toți îndreptățiții la alegere, și dacă nu vor fi de față la votisare.

În urma acesteia sinodul însărcinează pe consistor, de a introduce în contra respectivului adm. protop. cercetarea disciplinară.

Urmează raportul comisiunii organizatoare. În urma raportului referentului I. de Preda, raportul consistorului, ca senat plenar se primesce pentru desbaterea specială.

Luându-se la desbatere raportul din punct în punct, sinodul îl ia spre sciință.

Sedința se ridică la 11¹/₂ oare și ținerea sedinței proxime se hotărăse pe mâine la 10 oare înainte de amiază.

O telegramă.

Cluj, în 15 Aprilie n. 1885.

Stimate D-le Redactor! Persecuțiune pe toate terenele față cu naționalitățile și în special față cu Românii... aceasta este trăsura caracteristică în politica rasei domnitoare din nefericita noastră patrie.

Pretextele sunt luate drept motive și pe baza acestor „motive“ se pedepsesc indiviți, se atacă și se închid instituțiuni de cultură, societăți, școli și tuturor născuților neamului nostru, de a se desvolta conform spiritului seu, li se pun mii și mii de pedeci în cale.

Maghiarii identificându-se cu statul Ungariei ori-ce fapt, ori-ce vorbă care nu le gâdăle grandomania și le arată adevărul în toată golătatea lui, este timbrat de „trădare de patrie“ și în contra aceluia, care a cutezat să comită o astfel de „trădare“ se pornesc un atac violent prin coloanele 40iarelor maghiare, i se tăresce onoarea prin tină, este bajocorit și huiduit și atacul, ca puhoiul de munte, cuprinde presa maghiară în-treagă și durează săptămâni și luni întregi. Denunțanții, aceste parasite de pe corpul Ungariei, denaturează și interpretează fals lucrurile și n'ai la cine te îndrepta, ca să le pui stavilă și să-ți aperi onoarea. Dreptatea îți este denegată, căci „Turcul te bate, Turcul de judecă.“

Un fapt, un singur fapt voiu aduce aci la cunoscința publicului, care va adevări într'un mod eclatant toate cele 40se până acum, dar' un

fapt scandalos și revoltător, care seamănă nu are. Clujul joacă rola și de astădată, căci oare s'ar pute întâmpla vre-un scandal pe „globul“ maghiar, ca Clujul să nu fie în frunte? Nu trebuie, decât să ne împropștăm în minte evenimentele din vara trecută. Nu s'a documentat oare din destul, că dacă e vorba de scandal, de tulburări nocturne, de terorisări și de bătăi pe strade, Clujul își teie chemarea sa? Acum însă nu comite tinerimea academică maghiară fapte patriotice cu ciomagul, nici alegătorii nu se capacitează cu petri, acum vine la ordinea 40lei un corp matur de aici, senatul universității, și se face celebru prin aducerea unei sentențe contra tinerilor români, se face celebru prin un fapt, care, dacă cunosc toate împregiurările și antecedentele, te pune în uimire și exclami fără voce: „Când vrea D-40eu să bată pe cineva, îi ia întâiu mintea.“

Scim cu toții, că în earna aceasta s'au pertractat două procese de presă, înaintea 40riului din Sibiu; scim și aceea, că acușaii, redactori dela două 40iare române, dnii Barițiu, Slavici și C. P. Păcurar au fost achitați pe cale legală și inimile tuturor Românilor au fost cuprinse de o viuă bucurie, de o bucurie curată, pornită din inimă și nu demonstrativă, cum pretind Maghiarii, căci Românii simțiau, sciau că Barițiu și Slavici stau departe de faptul, ce li se atribuia și nici când nu se vor înjosi de a agita contra patriei noastre, ear' juriul a constatat aceasta pe cale legală și astfel bucuria a fost generală și afară de ovațiunile, ce le-au făcut Românii din Sibiu și giur, dnii Barițiu, Slavici și Păcurar au primit preste patruzeci de telegrame de felicitare din toate părțile locuite de Români. Între aceste telegrame se află una de următorul cuprins: „Cluj, 10. Februarie n. Domnilor Barițiu și Slavici! Junimea universitară română din Cluj Vă felicită. În bine și în rău ea este totdeauna cu Voi. În numele junimii Silvestru Moldovan.“

Ce însemnează aceasta? Aceasta însemnează, că junimea română scie să stimeze și să iubească pe oamenii mari ai națiunii, pe aceia, cari luptă și lucră pentru binele ei și îi fac onoare înaintea lumii civilizate; aceasta însemnează mai departe, că junimea română are curagiul de a o spune aceasta, verde și curat, în față ori-40cui, chiar și Maghiarilor și că ea profitează și va profita totdeauna de ori-ce ocaziune de a-și manifesta în semn de stimă și recunoscință, alipirea cătră bărbați de ai națiunii noastre, cum este Barițiu și Slavici, cătră bărbați, pe cari urmându-i nu poate merge decât pe calea adevărului și a virtuții! Dar' poate întreba cineva, că oare are drept junimea să o facă aceasta? Iertat îi este ei să-și manifesteze această iubire, ori trebuie să-și o înnece în inimă, cum își înneacă robul încătușat toate dorințele sufletului? Noi răspundem, că da, are drept și bine face. Dacă junimii maghiare universitare îi este iertat aceasta, pentru-ce să nu-i fie iertat și junimii române? Junimea maghiară universitară din Cluj primesce și trimite telegrame de felicitare și de aderare la diferiți bărbați. Felicitează pe Kossuth în Torino și „divinisează“ pe „martirii“ din 1848, cari au murit în luptă contra dinastiei Habsburgice. Și nimeni dintre Maghiari nu desaproabă aceasta; nimeni, nici chiar senatul universitar din Cluj nu trage junimea la dăre de seamă.

Dar' am uitat, că între junimea maghiară și română este mare diferență. Junimea și naționalitatea maghiară este o castă privilegiată, ear' biata naționalitate română e paria iudă, care trebuie să sufere toate nedreptățile și batjocurile și în schimb nu-i este iertat să facă nimic, decât cel mult să glorifice și să se închine cap plecat generoșilor stăpâni, cari o lasă să mai trăească. Dar' cu toate aceste o repețim, părerea noastră e, că junimea noastră bine face, că-și manifestează simțmintele pe față și dacă s'ar afla vre-un Român, care totuși ar desaproba acest pas al tinerimii, îi 40cem numai atâtă, că până când patria va ave juni, cari știu și au curagiul să se înflăcăreze pentru cauze naționale, și să le susțină, până atunci paria ca paria chiar, dar' totuși va trăi! O știu aceasta Maghiarii prea bine, n'o mărturisesc pe față, dar' îi doare, și tocmai din cauza aceasta voiesc a intimidă juna generațiune, ca să ese din ea bărbați fricoși și umiliți, cari să se îndoaie după suflarea vântului.

Cele 40 de telegrame au pus în mișcare toată 40iaristica maghiară. „Kolozsvári Közlöny“ le-a tradus în parte și le-a prezentat cetitorilor, scuipând foc asupra aceloră, cari au cutezat să se subscrie. Telegramele din Cluj, trei la număr,

